

शासकीय व अशासकीय अनुदानित अध्यापक
महाविद्यालयांमध्ये एनसीटीईच्या सुधारित
निकाषांनुसार कम्पोजिट अभ्यासक्रम सुरु
करण्याबाबत शिफारस करण्यासाठी समिती गठीत
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : बीएड- ४६१६/प्र.क्र.३९१/मशि-२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक - २२ जुलै, २०१९

वाचा :- (१) शासन निर्णय क्रमांक : बीएड- ४६१६/प्र.क्र.३९१/मशि-२, दिनांक २५ जानेवारी, २०१७
(२) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक - उशिंसं/ बीएड/
प्र.क्र.१०१-१८/सीईटीसेल/२७७९, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०१९

प्रस्तावना :-

राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षा परिषदेच्या दिनांक २८/११/२०१४ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये National Council for Teacher Education (Regulation Norms and Procedure) Regulations, २०१४ अस्तित्वात आले आहेत. सदर अधिसूचनेमधील तरतुदीनुसार, सर्व अध्यापक महाविद्यालयांनी भविष्यात कम्पोजिट अभ्यासक्रम सुरु करावेत असे सूचित केलेले आहे.

संदर्भाधीन क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये, राज्यातील शासकीय अध्यापक महाविद्यालयांमध्ये एनसीटीईच्या सुधारित निकाषांनुसार कम्पोजिट अभ्यासक्रम सुरु करण्याबाबत शिफारस करण्यासाठी समिती गठीत करण्यात आलेली आहे. त्याच धर्तीवर अशासकीय अनुदानित अध्यापक महाविद्यालयांमध्ये एनसीटीईच्या सुधारित निकाषांनुसार कम्पोजिट अभ्यासक्रम सुरु करण्याबाबत शिफारस करण्यासाठी सदर समितीमध्ये सुधारणा करून सुधारीत समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील शासकीय व अशासकीय अनुदानित अध्यापक महाविद्यालयांमध्ये एनसीटीईच्या सुधारित निकाषांनुसार कम्पोजिट अभ्यासक्रम सुरु करण्याबाबत शिफारस करण्यासाठी खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

समितीची रचना :-

अ.क्र.	सदस्यांची नावे	पदनाम
१	श्री. धनराज माने संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	अध्यक्ष
२	डॉ. श्रीमती रमा भोसले, प्राचार्य, शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, पनवेल.	सदस्य

३	डॉ. वनिता नामदेवराव काळे, प्राचार्य, श्री. शिवाजी शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, अमरावती	सदस्य
४	श्री. मुकुंद साहेबराव पोंधे, प्राचार्य, स्वामी सहजानंद भारती शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, श्रीरामपूर, जि. अहमदनगर	सदस्य
५	डॉ.ललित वर्तक, प्राचार्य, आदर्श कॉम्प्रेहेन्सिव्ह कॉलेज ऑफ एज्युकेशन अँड रिसर्च, एरंडवणे, पुणे.	सदस्य
६	डॉ. के.एम.वाठ, सह प्राध्यापक, बॅरि.एस.के.वानखेडे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, नागपूर	सदस्य
७	डॉ. सुहास पाटील, प्राचार्य, शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, भंडारा	सदस्य सचिव

समितीची कार्यकक्षा :-

- (१) उपरोक्त समितीने एनसीटीईच्या सुधारित निकषांचा व शासकीय/अशासकीय अध्यापक महाविद्यालयांमध्ये उपलब्ध सोयीसुविधा, शिक्षकीय/ शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग, नवीन अभ्यासक्रम सुरु केल्यास त्याकरिता लागणारा शिक्षकीय कर्मचारी वर्ग, नवीन अभ्यासक्रम सुरु करण्याऐवजी परिसरातील पारंपारिक पदवी महाविद्यालयांच्या सहाय्याने कम्पोजिट अभ्यासक्रम राबविणे शक्य आहे किंवा कसे, याअनुषंगाने एनसीटीईच्या विहित निकषांची पूर्तता होवू शकेल किंवा कसे, सद्य:स्थितीत विद्यार्थ्यांमध्ये कम्पोजिट अभ्यासक्रमांची मागणी आहे काय, कोणत्या कम्पोजिट अभ्यासक्रमांसाठी भविष्यात अधिकाधिक नोकरीच्या शक्यता उपलब्ध असू शकतील इतर राज्यांमध्ये यासंदर्भात कोणत्या मॉडेलचा वापर करण्यात आला आहे, या सर्व बाबींचा अभ्यास करून शासकीय / अशासकीय अध्यापक महाविद्यालयामध्ये कम्पोजिट अभ्यासक्रम सुरु करण्याबाबत सविस्तर शिफारशी शासनास सादर करणे.
- (२) बी.एड / एम.एड अभ्यासक्रमांना प्रवेशासाठी विद्यार्थ्यांचा अल्प प्रतिसाद असल्यामुळे, सदर अभ्यासक्रमांच्या जागा मोठ्या प्रमाणात रिक्त राहिलेल्या आहेत. त्यामुळे सदर महाविद्यालयांमधील प्रचलित अभ्यासक्रमांची पुनर्रचना करणे, ज्या महाविद्यालयांमध्ये सातत्याने विद्यार्थी प्रवेशाअभावी मोठ्या प्रमाणात जागा रिक्त राहतात अशी महाविद्यालये बंद करता येतील किंवा कसे, याबाबतचा अहवाल समितीने सादर करावा.
- (३) विद्यार्थी प्रवेशाअभावी वापरल्या न जाणाऱ्या पायाभूत सोयीसुविधा व शिक्षकीय / शिक्षकेतर कर्मचारी वर्गाचा उपयोग इतर प्रशिक्षण, जसे प्री- प्रायमरी शिक्षकांचे प्रशिक्षण, अन्य प्रशिक्षण वर्ग इत्यादिकरिता करणे शक्य होईल किंवा कसे याबाबतचा अहवाल सादर करणे.
- (४) शासकीय / अशासकीय अनुदानित अध्यापक महाविद्यालयांचे प्रश्न व त्या अनुषंगाने शासनस्तरावरून करावयाच्या उपाययोजना याबाबत सूचना करणे.

२. सदर समितीच्या बैठका आवश्यकतेनुसार आयोजित करण्यात याव्यात. सदर समितीच्या सदस्यांचा प्रवास व दैनिक भत्ता व इतर आवश्यक बाबींसाठी येणारा खर्च हा उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या कार्यालयीन खर्चाकरिता मंजूर तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०७२२१६४७०५९००८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ह.व्यं.पन्हाते)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
२. सर्व विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य,
३. समितीचे सर्व सदस्य (संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेमार्फत),
४. सर्व प्राचार्य, अशासकीय अनुदानित शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय (संचालक, उच्च शिक्षण यांच्यामार्फत)
५. मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
८. निवडनस्ती, मशि-२.